

‘పందెం’

గుంటూరునించి సికింద్రాబాద్ వెళ్ళే కృష్ణా ఎక్స్‌ప్రెస్ రోజులాగానే గంటంపావు అలస్యంగా వచ్చి, వరంగల్ రైల్వేస్టేషన్‌లో ఆగింది.

మూడో నంబర్ కంపార్ట్‌మెంట్‌లోకి ఎక్కాడు సందీప్. ఖాళీగా వున్న ఓ సీటులో కూర్చుని, వెంటనే ఎదురుగా కూర్చుని వున్న ప్రయాణీకులతో మాటలు కలిపాడు.

“అలస్యంగా వచ్చింది కదండి?”

అతని ఎదురు సీట్లలో కూర్చుని వున్న అరడజను మంది అమ్మాయిలు సందీప్ వంక మౌనంగా చూసారు.

“మీరు కాలేజి స్టూడెంట్స్‌లా కనబడుతున్నారు?” ప్రశ్నించాడు.

“అవును”

“గుడ్ నేనూ స్టూడెంట్ నే, ఇక్కడే ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలో మూడో సంవత్సరం చదువుతున్నాను” ఇంగ్లీషులో చెప్పాడు.

జేబులోంచి ఎక్స్‌లెయిర్ చాక్‌లెట్స్ తీసి ఓ అమ్మాయికి అందించి చెప్పాడు....

“తీసుకోండి”

తనొకటి నోట్లో వేసుకున్నాడు....

“కొత్తవాళ్ళ దగ్గర తీసుకోం” చెప్పింది ఆ అరుగుర్లో ఓ అమ్మాయి.

“ఆల్ రైట్ చిన్నపందెం కడదామాపోని” అడిగాడు నవ్వుతూ.
పందెం అనగానే అరుగురి మొహాల్లో ఉత్సాహం తొంగిచూసింది.
“ఏం పందెం?” అడిగిందో అమ్మాయి.

కృష్ణా ఎక్స్ప్రెస్ కదిలింది....
సందీప్ ఓసారి రెండువేపులా చూసి చెప్పాడు.
“నేను చైన్ లాగుతాను.”

“ఎందుకు?” అడిగింది చేతితో ఎక్సలెయిర్స్ చాక్లెట్స్ పట్టుకున్న
అమ్మాయి....

“పందేనికి ఏదో ఒకటి ఉండాలి.”

“చైన్ లాగితే ఫయిన్ వేస్తారు” చెప్పింది అంతదాకా అసలు
మాట్లాడని ఓ అమ్మాయి కొద్దిగా భయంగా.

“కబురే ఏం లాగలేడు” ఉడికిచ్చింది మరో అమ్మాయి.
సందీప్ ఆ అమ్మాయి వంక సీరియస్ గా చూశాడు....

“పందెం” దృఢంగా చెప్పాడు.

“చెయిన్ లాగుతారా?” అడిగింది ఓ అమ్మాయి.

“ష్యూర్ నా పందెం వంద” జేబులోంచి వందరూపాయల నోటు
తీసి చూపించాడు.

ఓ అమ్మాయి తక్కువ వంద కాగితం లాక్కుంది.

నా పందెం పది రూపాయలు” చెప్పింది.

“నాదీ పది” ఇంకో అమ్మాయి చెప్పింది.

“అందరూ తలోపది రూపాయలూ పందెం కాయండి ఓకే?”
అడిగాడు సందీప్.

“ఓ కెప్టెన్ ఎక్సలెయిర్స్” చెప్పింది వాటిని పట్టుకున్న అమ్మాయి.

“అందరిచేలా అవుననిపించండి.”

“ఈ పందెం ఇష్టమే అనేవారంతా చేతులెత్తండే” ఎక్లయిర్స్
అమ్మాయి చెప్పింది.

వీరుగురు చేతులెత్తారు....

వీడోవ్యక్తివంక చూశారు ఆ ఆరుగురు అమ్మాయిలు, సందీప్.

తెల్లటి జుట్టు. ఖద్దరు లాల్చీ, ఖద్దరు పంచె మెట్లో కనపడే
బంగారపు చెయిన్.

“నేనూ పందెం కాస్తున్నాను పది నాది” చెప్పాడు ముసలాయన
నవ్వుతూ.

“ఘూర్” చెప్పాడు సందీప్.

“ఆ ఆలారం చెయిన్ లాగాలి” చెప్పాడు దానివంక చేత్తో
చూపించి.

“అవును అదే మీ మెట్లో చెయిన్ కాదు” ఓ అమ్మాయి చప్పున
చెప్పింది.

ఓసారి చేతి గడిమూరం వంక చూసుకుని చెప్పాడు సందీప్.

“ఆ చెయినే.”

“నీ పందెం ఎంత?” అడిగాడు ముసలాయన.

“మీదెంతో నాది అంతే.”

“సరే మొత్తంనాది డెబ్బయ్ రూపాయలు” ఉత్సాహంతో చెప్పాడు
ఆ ముసలాయన.

“రెడీ?” అడిగింది ఓ అమ్మాయి.

“రెడీ.”

లేచి నిలబడ్డాడు సందీప్.

“పందెం వప్పుకున్నట్లేనా?” అడిగాడు ముసలాయన అందరినీ.

తలూపారు అంతా.

“మంచిదీ నా సలహా ఒకటి వింటావా బాబు” అడిగాడు ముసలాయన సందీప్ ని.

“ఏమిటి?”

“చెయిన్ లాగవు-పందెం వోడిపో అదే నీకు లాభం” నవ్వుతూ చెప్పాడు.

“ఎందుకు? ఆశ్చర్యంగా అడిగింది సందీప్ కాదు ఆ అరుగురిలో ఒకరు.

గర్వంగా నవ్వాడు.

“ఆ చెయిన్ లాగటానికి సరయిన కారణం లేకపోతే లాగినవాళ్ళకి రెండు వందల ఏభయ్ రూపాయల జరిమానా లేదా మూడు నెలలు జైలు శిక్ష లేదా ఆ రెండూ విధింపబడవచ్చు” తాపీగా చెప్పాడు.

“జైలు శిక్ష” భయంగా అడిగింది ఓ అమ్మాయి.

“అవును వైద్య సహాయంకోసం. ఇంకా ఏదైనా ఎమర్జెన్సీలో మాత్రమే లాగాలి అది”

అంకా సందీప్ వంక చూశారు. వందరూపాయల నోటుని తన జాకెట్లో దాచుకుంది దానిని లాక్కున్న అమ్మాయి.

“నీవు పందెం ఓడిపోతేనే లాభం. డెబ్బయ్ రూపాయలే నష్టపోతావ్ పందెం గెలవటానికి అది లాగితే రెండు వందల ఏభయ్ రూపాయలు జరిమానా చెల్లించాలి. అంటే ఈ పందెం గెలవటంవల్ల నూట ఎనభయ్ రూపాయలు అధికంగా నష్టపోతున్నా వన్నమాట” ముసలాయన గర్వంగా చెప్పాడు.

సందీప్ వంక చూశారు అరుగురు అమ్మాయిలే కాదు పందెం కట్టకుండా వాళ్ళ సంభాషణ వింటున్న ఇతర ప్రయాణీకులు కూడా చూశారు.

“తిక్క రోగం కుదీరింది ఊరికే కూర్చోక ఎందుకీ పందేలు?” అనుకున్నారు కొందరు మనసులో.

తాము పందెం గెల్చినట్లే అనుకుని అమ్మాయిలంతా ఎక్కెర్స్ తీసుకుని తినసాగారు నవ్వుకుంటూ.

ఎవరూ వూహించలేదు అలా జరుగుతుందని.

సందీప్ ఏమాత్రం తొట్రుపాటు పడలేదు.

చేతిని చాపి అలారం చెయిన్ కి వున్న ఎర్రటి పిడిని దాని హోల్డ్ లోంచి బయటికి తీసి బలంగా లాగాడు చెయిన్ ని.

ఆ ముసలాయన నమ్మలేనట్లుగా చూసాడు సందీప్ వంక.

అమ్మాయిలు నోట్లోని చాక్లెట్లని చప్పరించడం ఆపి సందీప్ వంక వివ్రాంతిగా, భయంగా చూసాడు.

చెయిన్ లాగగానే అందరూ అనుకునేట్లుగా బ్రేక్ యాంత్రికంగా పడదు- ఇంజన్ లోని డ్రయివర్ కి తెలుస్తుంది. ఎవరో చెయిన్ లాగినట్లు. వ్యేక్లం బ్రేక్ లోని ప్రెషర్ లో మార్పు రావడం వల్ల.

కృష్ణా ఎక్స్ ప్రెస్ ఇంజన్ డ్రయివరు బ్రేక్ వేసి రైలుని ఆపాడు. కాజిపేటకి కిలోమీటర్ల దూరంలో ఆగింది కృష్ణా ఎక్స్ ప్రెస్.

సందీప్ కూర్చుని నవ్వుతూ చూసాడు ఆ అమ్మాయిల వంక, ముసలాయనవంక.

తర్వాత మౌనంగా చేతిని చూపాడు. ముందర సందీప్ వంద ఆతని చేతిలో వుంచింది దాన్ని తన జాకెట్ లో దాచిన అమ్మాయి బయటికి తీసి ఆ నోటుని గట్టిగా ముద్దు పెట్టుకున్నది.

“గుడ్ మీ పదులు తీయండి” చెప్పాడు.

ఒకరి మొహాలు మరొకరు చూసుకున్నారు తర్వాత ముసలాయనతో సహా ఆ ఏడుగురు తము ఓడిపోయిన పదులని సందీప్ కి అందించారు.

“నా చాక్లెట్స్?” అడిగాడు సందీప్.

“తింటున్నాం” చెప్పింది అమ్మాయి.

“వాటిని కూడా పంపించి కాసాంగా ఎలా తింటారు?” గద్దించాడు సందీప్.

విత్తరపోతూ చూసారు ఆ ఆరుగురు.

“దాని ఖరీదు ఇచ్చేయండి”

తోటి ప్రయాణీకుడొకడు సలహా ఇచ్చాడు. అప్పటికే వారి చుట్టూ చాలామంది గుమిగూడారు.

ఒక్కదాని ఖరీదు అయిదు రూపాయలు” చెప్పాడు సందీప్.

“అన్యాయం” అరిచారు ఇద్దరమ్మాయిలు.

“రెండు రూపాయలు చేసుకోండి” బేలగా చెప్పింది అమ్మాయి.

మరో పన్నెండు రూపాయలు సందీప్ చేతిలో సడ్డాయి.

“ఎనభై రెండు రూపాయలు లాభం” నవ్వుతూ చెప్పాడు ఆనందంగా.

గార్డ్, ఇంజన్ డ్రయివర్ వచ్చారు రైలు ఆగిన అయిదు నిమిషాల తర్వాత.

“ఎవరా చెయిన్ లాగింది?” అడిగాడు గుమిగూడిన జనాన్ని చూసి.

సందీప్ లేచి నిలబడి చెప్పాడు.

“నేనే.”

“ఎందుకు?”

“నా పర్స్ కిటికీలోంచి పడిపోయింది అందుకని లాగాను.”

కొద్దిసేపు చర్చ జరిగాక రెండు వందలు ఏభై రూపాయలు ఫైన్ వేయాలనే నిర్ణయించాడు గార్డ్.

మారు మాట్లాడకుండా ఫైన్ కట్టేసాడు సందీప్. చెయిన్ ని సవరించి బయటికి వెళ్ళారు గార్డ్, డ్రయివర్, అసిస్టెంట్ డ్రయివర్.

రైలు మళ్ళీ కదిలింది పావుగంట తర్వాత.

“మీకు ఒక్కొక్కరికి పన్నెండు రూపాయలే నష్టం. నాకు మాత్రం నూట ఆరవై ఎనిమిది రూపాయలు నష్టం.”

పెక్కిరింపుగా చెప్పింది జాకెట్ లో వంద దాచిన అమ్మాయి.

సందీప్ బదులుగా నవ్వి పూర్కున్నాడు. మరో అయిదు నిమిషాల తర్వాత రైలు కాజిపేట స్టేషన్ లో ఆగింది.

అగి అగకుండానే దాదాపు పదిమంది కుర్రాళ్ళు లోపలికి పరుగెత్తు
కొచ్చారు.

“కంగ్రాట్స్ యుహేవ్ డనిట్” అని అంటూ సందీప్ ని చుట్టు
ముట్టారు. అతనితో కరచాలనం చేశారు.

సందీప్ గర్వంగా నవ్వి లేచి నిలబడ్డాడు.

“ఏమిటీ గాడవ” అడిగాడు ముసలాయన వాళ్ళలో ఒకరిని.

“వరంగల్ లో బయలుదేరిన కృష్ణా ఎక్స్ ప్రెస్ పావుగంటలో
కాజీపేట వచ్చేస్తుంది కాని ఆరగంటలోగా అది ఇవాళ రాదని పందెం
వేసాం మేం ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలో మూడో సంవత్సరం చదువుతున్నాం
ఫైనల్ ఇయర్ విద్యార్థులతో పందెం వేసుకున్నాం” ఆనందంగా చెప్పాడు
ఓ విద్యార్థి ఆ ముసలాయనతో.

“ఎంతకీ పందెం?” పెగుల్చుకొని అడిగాడు ముసలాయన.

“నూ అందరికీ తలో వీర్ బాటిల్ ప్లస్ ఆరు వందల నలభై
అయిదు రూపాయలు.”

“ఇరు పక్షాలలో వరంగల్ రైలు బయలుదేరిన తైం ఒకరు నోట్
చేసుకుంటే ఇక్కడికి వచ్చిన తైం మరొకరు నోట్ చేసుకున్నాం.

“మేమే గెలిచాం. చెయిన్ లాగి రైలు ఆపుతానని చెప్పాడు సందీప్
నిన్నంతా ఆలోచించి.”

సందీప్ ఆ అమ్మాయిల వంక చూడనయిన చూడకుండా బయటికి
నడిచాడు.

ఆ ఎనభై రెండు రూపాయలు సందీప్ వ్యక్తిగతంగా గెలుచుకున్న
పందెం అనీ, అతడు కట్టిన రెండువందల ఏభై రూపాయలు ఫైన్ వాళ్ళు
గెలుచుకున్న పందెం డబ్బులోంచి తీసేసి, మిగతాది అంతా పంచుకుంటూ
రని అట్టే ఆలోచించకుండానే పందెంలో ఓడిపోయిన ఆ ఏడుగురితో పాటు
మిగతా ప్రయాణీకు లందరికీ అర్థమైపోయింది.

(జ్యోతి మంత్రి డిసెంబర్ 1982)